

16/15.01.02/2023

Keski-Savon ympäristötoimi
Ympäristösuojelu
Savonkatu 39, 79100 Leppävirta
ymparistonsuojelu@leppavirta.fi

Lausuntopyyntö 19.1.2023

Destia Oy, Niinimäen kallioalue, lausuntopyyntö yhteiskäsittelyhakemus kiven louhintaan ja murskaukseen

Keski-Savon ympäristölautakunta pyytää lausuntoa vireillä olevasta yhteiskäsittelylupahakemuksesta. Destia Oy hakee Pieksämäellä sijaitsevalle Niinimäen kallioalueelle maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaista maa-aineslupaa 200 000ktr-m³ kokonaisottomäärälle kiinteistölle Tahkokangas (592-435-9-2) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaista ympäristölupaa kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle. Alueelle haetaan myös ympäristönsuojelulain 527/2014 199 § mukaista lupaa aloittaa lupamääräysten mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta. Lupaa haetaan 5 vuoden ajalle luvan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien.

Lupaa haetaan uudelle avaamattomalle kallioalueelle, jolla ei ole ollut aikaisempaa ottotoimintaa. Suunnitelma-alueen kokonaispinta-ala on 8,3 ha ja ottamisalueen pinta-ala on 4,3 ha. Suunnitelma-alue sijoittuu kiinteistön Tahkokangas (593-435-9-2) luoteisosaan kokonaisuudessaan Niinimäen tuulivoimapuiston hankealueelle. Alueelle on kulkuyhteys Mataramäentieltä (yhdytie 15283). Suunnitelma-alue käsittää myös pintamaiden varastoalueen sekä varastointi-/tukitoiminta-alueen, jota käytetään kiviaineksen varastointiin sekä tuotannon tukitoimintojen alueena.

Maa-ainestenotto ja murskaustoiminta liittyvät tuulivoimapuiston rakentamiseen. Niinimäen kallioalue sijaitsee Pieksämäen kaupungissa noin 18 kilometrin etäisyydellä Pieksämäen keskustasta luoteeseen. Tuulivoimapuiston rakentamista varten on myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa samalle Tahkokangas -kiinteistölle sijoittuvalle kallioalueelle (Keski-Savon ympäristölautakunta 29.9.2022 § 61), mutta tämän kallioalueen kiviainesta ei pystytä hyödyntämään tuulivoimapuiston rakentamisessa kiviaineksen laadun vuoksi.

Niinimäen kallioalueen kiviainekset hyödynnetään Niinimäen tuulivoimapuiston infrarakentamisessa ja kiviaineksen otto- ja tuotantotoiminta keskittyy Niinimäen tuulivoimapuiston rakentamisen ajalle. Rakentamiseen tarvittavat kiviainekset jalostetaan mahdollisesti ensimmäisen rakentamisvuoden 2023 aikana.

Suunnitelma-aluetta rajaa 30 m etäisyydellä alueen länsipuolella Itäjoki, pohjoisessa pieni noin 310 m² metsälampi ja metsäoja pohjois-itäpuolella. Alueen kaakkoispuolelle sijoittuu suunniteltu tuulivoimala. Alue on harvennettua havupuuvältaista metsää.

Louhittavaksi suunnitellun alueen maanpinta on korkeimmillaan tasolla +130. Suunnitelma-alue ei erityisesti erotu kaukomaisemassa. Alue sijoittuu noin 1,9 km etäisyydelle Mataramäentiestä, joten lähimaisemassa alueelle ei ole näkymää Mataramäentieltä. Louhittavaksi suunnitellun alueen ja Mataramäentien välissä on metsää ja harvakseltaan asutusta. Lähin asuinrakennus Mataramäentien varrella sijoittuu noin 1,5 km etäisyydelle suunnitelma-alueesta.

Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaavassa, joka käsittelee tuulivoimaa, suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan tv 11.900 Niinimäki alueelle, joka on maakunnallisesti merkittävä tuulivoimaloiden sijoittamiseen soveltuva alue.

Suunnitelma-alueella on voimassa Niinimäen tuulivoimahankkeen osayleiskaava, jossa suunnitelma-alue sijoittuu pääosin M-1-merkinnällä osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita erikseen osoitetuille alueille sekä niitä varten huoltoteitä, teknisiä verkostoja ja kokoonpanoalueita. Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen ja maa-ainesten otto.

Niinimäen tuulivoimahankealueelle on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely. Osana ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa on laadittu Niinimäen tuulivoimahankkeen luontoselvitys vuonna 2015 ja linnustoselvitys vuonna 2016. Luontoselvityksen mukaan suunnitelma-alueella ei esiinny metsälain (10 §), luonnonsuojelulain (29 §) tai vesilain (2 luku 11 §) mukaisia arvokkaita elinympäristöjä, uhanalaisia luontotyyppisiä tai EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) mukaisten lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lähin luontokohde (Itäjoen yläosa, metsälain tarkoittama luonnontilaisen kaltainen puronvarsi) sijoittuu suunnitelma-alueen lounaispuolelle, noin 420 metrin etäisyydelle.

Luontokohde on merkitty Niinimäen tuulivoimahankkeen osayleiskaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi merkinnällä luo-4; alue on metsälain (2013/1085) 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Suunnitelma-alue ei sijaitse tärkeällä tai vedenhankintaan käytettävällä pohjavesialueella eikä sen vaikutusalueella ole talousvesikaivoja. Lähimmät mahdolliset talousvesikaivot sijaitsevat yli 1 kilometrin etäisyydellä louhittavasta alueesta. Tuulivoimapuiston rakentamiseen liittyvien maaperätutkimusten yhteydessä suunnitelma-alueen viereisen voimalan alueelle on asennettu tutkimuspisteeseen N241 pohjavesiputki, josta on vesipinnan korkeushavainto korkotasolta +120.54 (25.2.2022). Varsinainen vallitseva pohjavesipinta arvioidaan olevan Pieni-Ahvenisen vesipinnankorkotasolla +111.2.

Suunnitelma-alueella ei ole aiempaa kallionottoa ja paikallismaisema muuttuu nykytilanteen harvennetusta talousmetsästä pintavesilammeksi. Suunnitelma-alue ei erityisesti erotu paikallismaisemasta sijaintinsa puolesta. Aluetta ympäröi laajahkot talousmetsät, jotka suojaavat näkyvyyttä alueelle. Muodostuva pintavesilampi lisää maiseman monimuotoisuutta alueelle. Suunnitelma-alueen viereen sijoittuu tuulivoimala, joka osaltaan aiheuttaa muutoksen paikallismaisemassa.

Louhittavaksi suunnitellulla alueella ei ole tuulivoimapuistohanke alueen luonto- tai linnustoselvityksissä havaittu erityisiä luontoarvoja. Toiminnalla ei ole vaikutuksia luontoselvityksessä esille tulleeseen luontokohteeseen, Itäjoen yläosa, siihen jäävän etäisyyden vuoksi. Itäjokeen jätetään vähintään 30 m suojakaista suunnitelma-alueen kohdalla. Suunnitelma-alueen ja Itäjoen väliin jäävä puusto säilytetään. Eläimistölle on lähialueilla tarjolla suunnitelma-alueen nykytilan kaltaista elinympäristöä.

Ottotoiminnalla on aina vaikutuksia maaperään, koska maa-aines poistetaan pysyvästi. Alueen jälkihoidon ja maisemoinnin myötä alue sopeutetaan ympäröivään maastoon. Toiminnan lähtökohta on, ettei siitä saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Öljytuotteiden käsittely ja varastointi järjestetään siten, ettei niistä

voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Maa-ainesten ottamissuunnitelman ja ympäristölupahakemuksen mukaan asianmukaisesti toteutettu ottaminen ei aiheuta haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole laaja-alaisia vaikutuksia alueen ympäristöön ja pinta- ja pohjavesiin. Pintavesivaikutuksia voi olla suuren virtaaman aikana kiintoaineksen muodossa. Kiintoaines poistetaan alueelta johdettavista vesistä rakennettavan laskeutusaltaan avulla.

Toiminnassa ei synny ylijäämämateriaalia tai muuta sivukiveä, sillä kaikki käyttökelpoinen kiviaines hyödynnetään. Alueelle läjitetty pintamaa hyödynnetään toiminnan loputtua alueen muotoiluun sekä maisemointiin. Alueelta peräisin oleva puhdas pintamaa ei aiheuta ympäristövaikutuksia.

Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat melu ja päästöt ilmaan, joilla ei ole vaikutuksia ympäristöön toiminnan päättymisen jälkeen.

Maakuntaliiton lausunto

Maakuntakaava ei aseta estettä maa-ainesluvan myöntämiselle. Ottamisen ympäristövaikutuksia on maa-ainesten ottosuunnitelmassa kuvattu hyvin. Maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa yhteiskäsittelyhakemuksesta kiven louhintaan ja murskaukseen Niinimäen kallioalueella.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja

Päivi Rahikainen
Aluesuunnitteluasiantuntija

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.